

SUAT KEMAL ANGI KAR KÖRÜ TÜRKİYE

Suat Kemal Angı

[28 Aralık 1966]. ODTÜ Metalürji ve Malzeme Mühendisliği bölümünü bitirdi. Uzun süre aynı üniversitede araştırma görevlisi olarak çalıştı. An-kara'da yaşıyor, çevirmenlik ve editörlük yapıyor.

<https://suatkemal.work/>

© Suat Kemal Angı • Kar K r  Türkiye

<https://suatkemal.work/>

Kapak Fotoğrağı: Justin Dingwall, "Portraits of a Sheep – Tv Dinner"

ISBN: 978-625-409-251-0

Bu kitabın yayın hakları yazarın kendisine aittir. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında hiçbir yolla izinsiz çoğaltılamaz.

SUAT KEMAL ANGI

KAR KÖRÜ TÜRKİYE

Çapulcu okura...

İyi Geceler Türkiye	9
Poetik Sipariş	11
Randevu	15
Olmayarı Anlatabilmek	19
Anlamadan Kitap Okumak	23
Bir Bitkiyi Anlamak	27
Divan Edebiyatı	31
Gönül Bağları	35
Kar Körü Türkiye	39
Sanat Eğitimi	41
İnsan ve Başka Şeyler	43
Abdestbozan Şiir	51
Narkonostaljilepsi	55
Turnusol Kâğıdı	63
Galileo'nun Karısı	69
Suriyeli Bir Babanın Uykusu	77
Dağların Tarihi	79
Tarih	83
Yıldızlardan Söylem	89
Ankara'nın Bağları	95
Atatürk Bulvarı	99
Selamette	101
<i>Notlar</i>	103

TRAC

İyi Geceler Türkiye

Sonra sadece eşyalar hayret etmeye başlar
sokağı seyreden bir sandalyeye, bir pencereye
bir gözlüğe nasıl dönüştüğüne.

Henüz güneş varken, ama hayret
buzdan kanatları olan kamusal bir alanken
bırak sakalını sıvazlamayı yeni gölgenin.

Şaşır budala zamanın kırık tayfına
renklerin, jestlerin, çığlıkların
sokakların ve çapulcu çocukların.

Poetik Sipariş

İki insanın konuştuğu bir dili anlamadan dinlerken kalbi sağda mutlu bir katır olduğumu ve ömrü birkaç saatte billurlaşan kar tanelerinin altında anıarak mambo yaptığımı düşünürüm: Yarıçapın iki katı hep çaptır minik çokgen kardeş ve bilgelik hayatın somurtkan parodisidir.

İki insanın konuştuğu bir dili anlamadan dinlerken
gardırobu kolsuz gömlek dolu bir ahtapot olduğumu
ve mutluluğun sakarlığından muzdarip Monroe'yla limitsiz
bir aşk yaşadığımı düşünürüm: Feyk atan sahne ışıklarından
ben de nefret ederim Marilyn. Yaralı memelileri sadece
mürekkep yalamış gerçek bir omurgasız onarabilir.

İki insanın konuştuğu bir dili anlamadan dinlerken
anıt ağaçlarla uzaktan akraba bir puf çiçeği olduğumu
ve kaderi 20 bin voltla volta atmak olan Nikola'ya
işaret diliyle poetik bir sipariş verdiğimi düşünürüm:
Dini diyaneti elektrik olanın saçları yatmaz Tesla.
Sözcüklerin rezonansına titremeden kapılmam için
bana bir osilatör memesi yapsana.

Randevu

“Nabız atışlarının çok renkli, dramatik
bir hayatla ilgili olanları sınırlı sayıdadır.”

Bana uğradığın sabah düşüncelerim yaşlı bir palmiyenin
gövdesi gibi düzleşmişti. Çok olmuştu resmi bitireli.
Kuyunun kenarında duran boş, bağlantısız bir kova.
Gözler içirse kalabalık, yorgun ve ağırdı.
Söylenebilecek üç kelime.

Yine de tüm gövdemle bekledim onu.
Terası örten sık asmanın altında.
Şairi eyleme çağırın harikulade bir yaz manzarası.
Sonra yaprak yaprağın elinden tuttu.
Sonra yaprak yaprağın nabzını ölçtü.
Sonra yaprak yaprağın.
Sen gezdikçe altlarında.

Adını tutkunun koyduğu sevgili kelebek!
Sen ömrünü bense bir hafta sonu geçirdim bekleyerek.

Üçüncü gün sen yoktun ama adın vardı.
Sonra kapattım kitabı.
Bitince asmanın iskeletinden öğrendiği dördümüzün de.

Mezarımın üzerinde uçtuğunu düşlediğim an
iç geçirdiğimizi sandım ikimizin de.

Olmayı Anlatabilmek

Kitabın kalbini harflere bölerek
dünyayı bahar dalına ve anızlara bölerek
doludizgin bir kelebek tarlasında
insanı adı unutturan yalnızlığa
hiçliği içen susamışa bölerek

Hasat dolunayının gölgesinde doğanları korkutan
yorgun gölleri ve ağır nilüferleri taklit ederek
hayatı göğe adayan uçmak olmadan
son yalancı kâğıt ölene dek

Damarlarında altın, kan ve lağım akanlara
kutsal ve ölü dillerle oyalanmadan
unutulan kış çamaşırlarını taklit ederek
kimin kemiğine dokunuyorsa
ruhum dondu diyince bıçak

Yani yazmak trajedisi
adamızın kırılan yanını taklit ederek
neden diye sormaya vakit kalmadan
hiç can sıkmadan
gelir gelmez akla ölümü kat ederek
âşık gözlerin esinleyen tesellisi.

Anlamadan Kitap Okumak

Kumsalda eski bir kitap okuyorum.
⊗ ℞ ⊗ ℰ ℒ ℵ sözcüğünün üstünde.
Gözüme bir böcek takılıyor. Siyah ve yavaş.
Şişman ve güler yüzlü. Şaşırtıyor aklında yürüyen.
Gideceği yere dair kesin bilgi.

Yılları ucuza kapatan bir tüccar oldu kız.
Belki Runik bir yazıt müjdeledi hırsını.
Belki gerçekten kalabalık yaşadığı sahil.
Anlatıyor, anlatıyor. Sanki varmış gibi zaman.

Dalgalar kumsalın mırıldandığı şarkıyı dinliyor.
Sırtını dönmüş, güneşle savaşına ufuk çizgisinin.
Biraz su. Dünkü ya da yarınki. Ayak izlerinin içine doluyor.

Gün makyajını tazeledi. Sayfa bitti.
Böcek hâlâ yürüyor.

30. sayfada tren. Kuşlara çarpa çarpa ilerliyor.

31. sayfada aklıma katır geliyor.
Ve gülmenin harika bir şey olduğu.
(bazen anımsamak iyidir ve yıkanır gibi ağlamak)
Baban kim diyorlar katıra? Dayım at diyor.

Bir Bitkiyi Anlamak

Bitkimi muza dűşman űaraba dűşman
midyeye dűşman dondurmaya dűşman
pencerelere bakan evimin içinde
sabah akűam yűrűtűyorum. Adı Mari.
Tek sorun halılar, űnkű bitkim
kocaman ve tekerlekler kűűk.

Bitkimi yürütüyorum çünkü Mari'nin
güneş görmesi gerek ve insanların
soylu yaprakları görmemesi.

Sonra gün batarken karşısına oturuyor
kurbağaları inekleri maymunları atları
eriyen asfalta yapışmış ayaklarını kaşırken
gören serhoş yarasaların kan toplama aracının
sokaktan geçişini taklit etmelerine gülümseyerek
Çiçek açışını izlediğimi hayal ediyorum.

Bitkim biliyor ama
Fosforun gürültülü aydınlığı diner dinmez
uykuya ya da ölümün anneye bir zambak gibi
yaklaşması umuduna benzer minimal bir inceliği
yurt bellemek istediğini
Söyleyemiyor.

Divan Edebiyatı

“Herkesin niyeti gider Kralın kulağına,
Hayal bile edemeyecekleri bir yolla.”

İlk geceki heyecanım sürüyor hemşire, araya hayat girip çıkıyor sadece. Elle. Divan edebiyatı sevgilim, tam da divan edebiyatı işte.

Yere düşen rüzgârgülünü tekrar rafa koydu diye, dolaba buğday dizen adamı haşladım sol gözümle. Ama cennete on adım kalmış olsa, ya da cehenneme, okşardım onu kaynarcaların serinliğinde. Uzan. Divan edebiyatı sevgilim, tam da divan edebiyatı işte.

Bir gecede serbest oldu irtica. Biz bir gecede serbest kaldık çölde. Dilimize yerleşti çoktan... İmzasız bir mektup ol hayatta. Yeter de artar. Bak! Divan edebiyatı sevgilim, tam da divan edebiyatı işte.

Güvercinlerin dilleri, köpeklerin kaşları. Midemde su
buz tuttu sıhhiye. V. Henry olamayacağım kesin! Yerim:
ikinci parsel, kafile numarası beş taksim üç tire bir buçuk.
Tepe gökle kavuşunca, tellerin boğduğu yel değirmeni.
Ah! Divan edebiyatı sevgilim, tam da divan edebiyatı işte.

Hiç mi çıkmaz bazı dudaklar akıldan! Yüzlerce kere.
Bekle. Ok yağmuru gecede. Şu pulları yapıştırayım.
Geliyorum. Bulutların üzerine.

Gönül Bağları

— Şiir bir ölkü kazandırır, bir öлке kazandırmaz.

Evrime inanmazdı ama şıp diye tanırdı nursuz yüzleri.
Güzelliği övmeyen konforlu zihinleri. Üzüm çiğner,
pagodaya giderdi. Ekşi mayadan ekmekler yapar, çıyan
gözlü memeliler düşlerdi. Cinden periden korkmazdı.
Öğretmeni ve mürekkebi baş tacı eder, kâğıt dutunu
kemiren keçinin yerine o utanırdı. İçinde üzüm bağları
olan ve çiğnedikçe olgunlaşan insan.

Yıllardır suni yemle besleneli ve tatlı sesle eyleyli.
Ahtapotlarla Sıktıkça-Fıskıran-Adamlar kol kola gireli.
Yastağaç örtüleri de dernekleşti. Oysa atomlar bile,
üzüm çekirdeğinde on dört değişik şekilde dizildi!

Biz dalgınlıkla rastlamadık bu ölküye. Gökten
paraşütle düşmedik bu tepeye. Gönül borcumuz
varsa da oklukirpiye, avans yok hiçbir kral kelebeğine.
Ama üzüm! Ah, göğsümüzde çiğnediğimiz üzüm!

Kayarken ekvatora ülkenin koordinatları, gök tanrı
son kez kartopu yağdırdı. Kırıştı katırtırmakları, söküldü
gelinparmakları. Koptu kopacak gönül bağları.

Kar K r  Türkiye

 ş y nce namluya bol gelen fişek  z lme
senin de evsafın biraz pirinç biraz nitrogliserin
şiiirden söz edip aştan söz etmeyen et
Çiğ kalacak ne güzel gökteki cephanelik

günlerdir kar yağıyor
yoksa Tanrı mı evleniyor

cam  alılar Şeytanın tırnakları horlayan aylar
esneyen kardan adam buzdan kadınlar
cin resimleri kedi iskeletleri boğ ahırlar
savcılık bu havada çok pirim yapıyor
 izdik e  r yor müşahit kestaneler

kemiğini giyinmiş dilini sarkıtmış
yürüyor köpeklerin okuttuğu duada

adalet hatunun Şusu  zg rl k dayının busu

Sanat Eğitimi

Neden eğreti durur sanat eğitimi kadında:
Mağarasından ıkalı. Unuttu erkek yalamasını.

Neden eğreti durur sanat eğitimi erkekte:
Mağarasından ıkalı. Unuttu kadın yalamasını.

Dünya döndükçe
Irmak dağla sulanır
Kiraz güneşle.

İnsan ve Başka Şeyler

— İnsan hiçbir şeye benzemez. Ne suya, ne toprağa.
Ne çeliğe, ne kitaba. Ne de uzaya.

I.

Su ile insanın içi arasında bir fark var.
Suyun içi insanın içi gibidir. Sessiz.
Suyun üstü insanın içi gibidir. Gürültülü.
Ama suyun ne içi ne de üstü sonsuz değildir.

Toprak ile insanın içi arasında bir fark var.
Toprağın altı insanın içi gibidir. Kalabalık.
Toprağın üstü insanın içi gibidir. Tenha.
Ama toprağın ne altı ne de üstü sonsuz değildir.

Çelik ile insanın içi arasında bir fark var.
Çeliğin içi insanın içi gibidir. Taneli.
Çeliğin dışı insanın dışı gibidir. Tanesiz.
Ama çeliğin ne içi ne de dışı sonsuz değildir.

Kitap ile insanın içi arasında bir fark var.
Kitabın başı insanın başı gibidir. Önemli.
Kitabın sonu insanın sonu gibidir. Önemsiz.
Ama kitabın ne başı ne de sonu sonsuz değildir.

Uzay ile insanın içi arasında bir fark var.
Uzayın içi insanın içi gibidir. a artı b üssü n bölü n x' e eşittir.
Uzayın dışı insanın içi gibidir. $(a + b)^n / n = x$.
Ama uzayın ne içi ne de dışı sonsuz değildir.

II.

Yangın ile insanın içi arasında bir fark var.
Yangının içi insanın içi gibidir. Sıcak.
Yangının dışı insanın dışı gibidir. Soğuk.
Ama yangının ne içi ne de dışı sonsuz değildir.

Kâğıt ile insanın içi arasında bir fark var.
Kâğıdın önü insanın kalbi gibidir. Boş.
Kâğıdın arkası insanın kalbi gibidir. Dolu.
Ama kâğıdın ne önü ne de arkası sonsuz değildir.

Arı ile insanın içi-dışı arasında bir fark var.
Arının iğnesi insanın kanatları gibidir. Gizli.
Arının kanatları insanın ayakları gibidir. Açıkta.
Ama arının ne iğnesi ne de kanatları sonsuz değildir.

Ayı ile insanın içi-dışı arasında bir fark var.
Ayının cüssesi insanın kâbusu gibidir. Korkunç.
Ayının yavrusu insanın yavrusu gibidir. Sevimli.
Ama ayının ne kâbusu ne de yavrusu sonsuz değildir.

Arı ile insanın işi arasında bir fark var.
Arının iğnesi insanın kolu gibidir. Kararsız.
Arının kanatları insanın ayakları gibidir. Kararlı.
Ama arının ne iğnesi ne de kanatları sonsuz değildir.

Ayı ile insanın işi arasında bir fark var.
Ayının uykusu insanın uykusu gibidir. Ağır.
Ayının tutkusu insanın rüyası gibidir. Hafif.
Ama ayının ne uykusu ne de tutkusu sonsuz değildir.

Yıldız ile insanın ışığı arasında bir fark var.
Yıldızın kendisi insanın sırtı gibidir. Tutulur.
Yıldızın gölgesi insanın bacakları gibidir. Açılır.
Ama yıldızın ne kendisi ne de gölgesi sonsuz değildir.

Yıldız ile insanın karanlığı arasında bir fark var.
Yıldızın ışığı insanın çocukluğu gibidir. Uzak.
Yıldızın sureti insanın ölümü gibidir. Yakın.
Ama yıldızın ne ışığı ne de sureti sonsuz değildir.

Çakıl taşı ile insanın merakı arasında bir fark var.
Çakıl taşının yolculuğu insanın kanatları gibidir. Yavaş.
Çakıl taşının inişi insanın düşüşü gibidir. Hızlı.
Ama çakıl taşının ne yolculuğu ne de inişi sonsuz değildir.

Çakıl taşı ile insanın deneyi arasında bir fark var.
Çakıl taşının hızı insanın nabız atışı gibidir. Aynı.
Çakıl taşının açısı insanın bakışı gibidir. Farklı.
Ama çakıl taşının ne hızı ne de açısı sonsuz değildir.

Çakıl taşı ile insanın magması arasında bir fark var.
Çakıl taşının suyu insanın çamuru gibidir. Az.
Çakıl taşının kumu insanın hayalleri gibidir. Çok.
Ama çakıl taşının ne suyu ne de kumu sonsuz değildir.

Abdestbozan Şiir

cemaat değil o maşer hüüüüpde kukla kalabalığı
tespih değil boncuk öpüyor tombul parmakları
gül terbiyeli soğan kokuyor ensesinin derisi
kulak memesinin darası o maşer
Ali Bin Rıza'nın kırkambarlık riyası

olağan şüpheliye tutuklama kursu açılmış o maşer
her haneye bir imam atanmış hüüüüpde
katilden vekil tornacıdan şekil o maşer
replikacıdan muallim başı yapılmış hüüüüpde
hepsi çerçi kancalıkurt trikosefal
emzik takıp hükümete alın kutlu bağırsağı

afra tafra o maşer hüüüüpde
kırışın trişin tepişin
basılı kâğıt akademi medya
kurdeşen hatunlar gebe erkekler
uyuz olacaktı canına kıymasa

tinerci hünerci şifreci
kedi olmuş kadı olmuş ister
adım başı kâbusa katılım payı
füzen olmuş neşter olmuş o maşer
apse beze cerahat hüüüüpde
savcı olmuş sivrikuyruk içasalak
kurtlu leşin başında
umumhane çakalları

hatıramda kalmış iki tek
boşa ifte atan civan at
hüüüüpde o maşer hüüüüpde

yurdun medarı iftiharı sibel Çukurovalı
kimimiz keman teli kimimiz kanun
hüüüüpde o maşer hüüüüpde

Narkonostaljilepsi

Eskiden ay kenarına giderdik Şu toprak yoldan
Rakı içmeye balık yemeye Őarkı söylemeye
Kötü hayata güzel kızlar getirmeye
Gündem fakirdi kamuoyu dilsizdi teknoloji zayıftı
Őakayı su yılanları yapar barajı porsuklar kurar
Helikopter böcekleri deve dikenlerinden alır yakıtı

sanki Şaha sordu günü uyuyan ayna
sanki vezire sordu yönü esneyen patika

İklim sabit coğrafya masif flora zengindi
Bahar güneşi pudra şişesinin deliklerinden akar
Yaz yağmuru develerin tükürüğü gibi yağmazdı
Çukurova'da pamuk Ege'de tütün Karadeniz'de çay
Kutsal koyunları ve kutsal sığırları Doğu'nun
İlkokul kitaplarında yazanla sütkardeşi her şey

Huzurun cini yoktu meleği de perisi de
Göz ucuyla imrenerek baktıklarımız
Mini etekli kelebekler, mini etekli kelebekler
Ve üstü açık, üstü açık, üstü açık Kadillaklar

sanki şaha sordu günü uyuyan ayna
sanki vezire sordu yönü esneyen patika

Peşine takıldığımız tütsülü yalanlar yoktu
Hititli pagan akrabalarımız ve soyunu
sopunu merak etmediğimiz komşularımız vardı
Kurtuluş Savaşı mutlaka yapılmıştı
Köpekler havlar kediler miyavlar
Yaralı kuşları onarır yaralı dallar
Herkes için tarih yazının keşfiyle başlar

Ama hep dile ve örtüye ilahi kulplar takan çekirdek:
seçmenin sağduyusu: kente gelmek: savurduğumuz bumerang

Sözcükler daha basit, hayat daha anlaşılırdı
Avrupa sadece maldı ve prospektüsler yalnız ilaç
kutularından çıkardı. Demek ki şiire ailecek inanılırdı.
Demonte edilebilir bir coğrafyada yaşadığımızı bilmiyor
olduğumuza göre, aşk tüm ülke için bir ihtiyaçtı.
Kültürün mafyası algının operasyonu
toplumun mühendisliği keşfedilmemişti daha:
Dili şekeri için sakız niyetine çiğneyen akademik tayfa
Cinleri melekleri perileriyle adalet ve matbuat saraylıları

Sonra bir gün
Durup dururken nem oranı yükselmeye
(nem oranı yükselince insan patlar
olmayacak haltı yer dil ısınınca)
ve çay kafa yapmaya başladı
Herkes Çernobil sandı, bence NSA'ydı:

Çok genç çok solcu ve grup çalışmasına müsait
senarist arkadaşlar, yeni aile yapımızın çekiciliğini
anlatan etnik esintili feodal diziler yazacaktı
Bir toprak ağası ve tek bir taş konak
Dışında siyah ceketli silahlı adamlar
İçinde her vurgunu aşk-vuruşu sanan
çoluk çocuk genç yaşlı en az yüz elli insan
Yeşilçam filmlerine yeni etiketi böyle yapıştırıldı:
Türkçe altyazı seçeneğiyle yabancı film kuşağı

sanki şaha sordu günü uyuyan ayna
sanki vezire sordu yönü esneyen patika
sanki kulunuz müptela yakın coğrafyaya

(gece aynaya bakılmaz, uyurken saat sorulmaz)

Kutup ayıları gibi kaybolduk ya lan
Erimeyen bir kâbusta.

Turnusol Kâğıdı

Bir film:

Kararmış bulutların altında yürüyoruz
kamçı gibi kesen rüzgârla hırpalanmış
gergin, karamsar
ayaklarımızı göremiyoruz
ve kaç kişiyiz bilmiyoruz
yarı yarıya diyor seçim sonuçları
kaçmak, hicret ve bukalemunlar
ama biz koşmuyoruz
yağmura hasretiz, toza toprağa doymuş
Bu çöl, diyor eşlikçim, ne zaman bitecek,
ya bu koku, sence denecek mi?
Geçmişin renkli, şimdinin siyah beyaz çekildiği.

Dipsiz bir uçuruma sığınmış inliyor
şiiiri takip eden 300 kişi
300 gelberi, ya da 300 Spartalı
yürüyoruz, yürüyoruz
dilini mızrağıyla kaşıyıp kanatacak
imanın ya da savaşın kilidini
belki vişnenin belki şeftalinin kalbini
elleri buz tutunca açacak.

Birden metal bir Şey parlıyor havada
görünmez oluyor kalp olan
Leylekler, diyor eşlikçim, küstü buralara,
yılanları ezdiler, köpekler bakarkör
burnundan soluyor kargalar
ve tekirlerin hepsi ev kedisi, kısır ve kibar.

Kökleri havalandırdığını sanan kazmalara
bakarken, bakarken, bak işte
farelere kaldı topraklar.

Sürgünüz hepimiz, yani yarımız
oysa birden fazla yara her mezar
toprağın söküğünü yamayan
gölgesi altında kâğıt ağacının
sadece bir dal eğilir ve yalar gibi yapar
belki tükürüğü, belki mürekkebi.

Œir sosyalleŒtirmez, bağırsak bağırsak temizlemez
ölür Œairler, sonra olur kral, bulmacalarda kahraman.

YaŒanan acılara sinen leŒ kokusu havadaki
turnusol kâğıdından yayılıyor kitaptaki,
diyor eşlikçim.

Galileo'nun Karısı

"Biliyor taş niye düşer, niye yükselir duman,
sabah kıyıdaki kum niye öğleden sonra gider."

Bilirdi elbet şiiri de, hatta tanırdı küllerinden.
Seyretti bazen alevi günlerce, alkışladı bilginin vahşetini
ya bir sır saklıysa, bir yakarış, bitmez keder
yıldızın kuyruğuna takıldı diye Dünya'nın
açığa çıkmalı ruhundaki cevher.

Gidenler gitti, kimisi on beş yıl sonra döndü
kimisi hiç gelmedi, kimisi gözündeki bozuk tartıyla
kimisi parmağındaki gece kelebeği lekesiyle
ama hepsi, dönmeyenler de, düşünürken iki, hatta üç sigara
birden yakan dalgınlığın eşliğinde, bir tanıklık özlemiyle.
Öldüler. Ateşin sudan ya da ıssızlığın şairin gittiği
kâğıt duvarlı evler ülkesinin kalabalığından beklediği.

Mutluluk nedir, iyilik, ya kötülük nedir?
Hakikat hangi dağın ardında,
hangi okyanusun dibinde dinlenir?
Biliyorum, önemsiz bunlar, ne de dünyanın kenarında
nasıl acı çektiği şairin, neden yoksun kaldığı
yanında eğri bir kulenin, değersiz bir deneyin haksızlığının
deprem dalgası gibi değil, tohumu diri tutan uykuya inat
Deliduman yüzünde uykusuzluk daha güzel iki taptaze tomur
tüylü damlalarıyla patlamadan taşması yanında göğsünün.

Sevgili Galileo'nun, Galileo'nun Karısı
kimliksiz doğan ve kimliksiz ölen isyan
sana ulaşamasam da ölmeden, bu magmadan
bu uçurumdan geçmeliyim ki düşmeden
bileyim ne zaman sönecek, sönecek mi yüreğinin ateşi
gören göz görecek mi, bekleyen, kendi sessizliği içinde yamyam
bittiği yerde sonsuz, o kusursuz taşları.

Şanslısın yine de
acıya kanat takan, göğü ahlakın yerine koyan
kötülüğün mağarasında elinde tek bir kitap
rastlamadın yuvarlak seyahatinde
sümbül vaizler ülkesine:
*"Nadolu'da ayılar, peşimden gelirler pazar yerine
yiyecek taşırlar yoksul evlere."*

Göge tutulan kamera şimdi düşse de yere
görünse toprağın üstündeki pis testere
sayısız dudak, göz ve kelle
elleri bağırsak, gözleri bağırsak, kalbi kafası vicdanı bağırsak
değildi hiç kimse. Tohumu ve fidanı hâlâ toprağa eker
bazen susuzluğun bazen umutsuzluğun
sorumluluğunu aşıladı meyvesine.

Elbette biliyorsun
bir şiir her dizesinden anlaşılır, her harfinden
bir şiir bir iz de olabilir, bir hiç de
ama eğer teselli edecekse, bir kopukluk var derim
martının kanatlarındaki tanrısal sezgide
çünkü yaşlanınca soğumuyor gövde
ama keşke, kalbinin çözümsüz bilmecesine değil de
dünyanın puslu resmine vurulsaydı kelepçe.

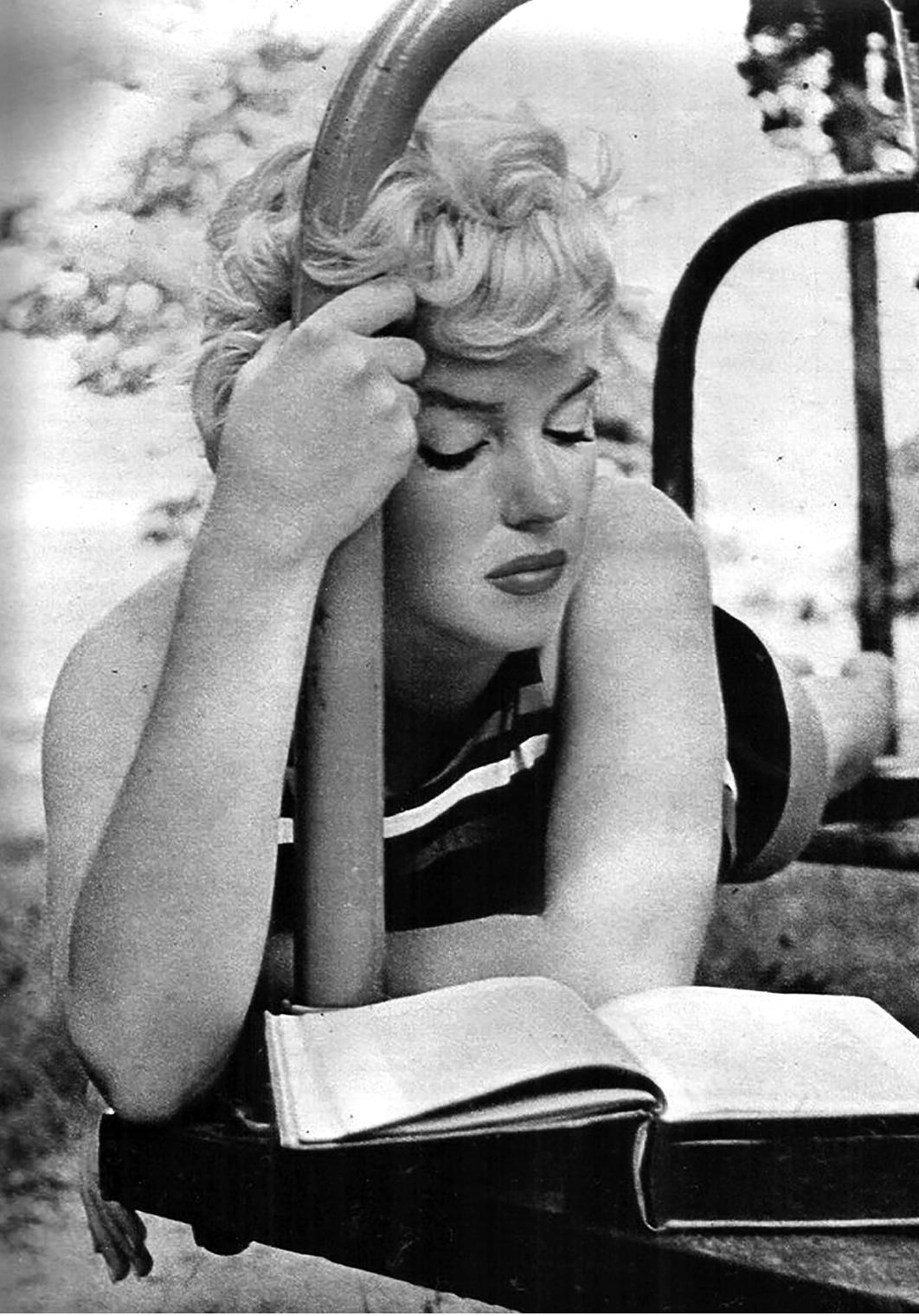
Suriyeli Bir Babanın Uykusu

Uyku kayboldu uykumda
sulara gömüldük çocuklarımla
soğuk, derin sulara.

Sırtımızda yelekler taş
ayakları ufacık
ayrılıyor zarından gözler
dünya kocaman
ağızları açık.

Su, bizi kaz yap
anlamı uyku
adı vatansız
acının üstüne çıkar.

Bu rüyayı görenler
yüzmüyordu desinler
sanki yürüyor
denizde, mağrur bir kaz sürüsü
denizde değil de törende
sanki mağrur, bir kaz sürüsü.

Dağların Tarihi

Ama dağlar unutmaz
yazar bir taşın içine
bir ağaç kabuğuna
suyun akışına
kafasında kuşlar uçan
göğsünde çiçekler açan bu coğrafyada
güneşin bahtiyarlığına, dost toprağın hicranına
günebakanların esnemekten yırtılan ağzına

Yazar elbet bir gün tarihin karanlık gecelerini
altmış dokuz kuşağının cahilliğini
her afette kulağının üstüne yatan liberal hainliği
yatak odası sesiyle değil
en anlaşılır harflerle
misyoner pozisyonuna ve akla şerh koyan
kara tırpanlı haydut aile şetesini
ve gece kafası damda, gündüz bir fındığın içinde uyuyan
toprak saksıya plastik laleler eken batıl şişkinliği

Gölgede dinlenecek yolcunun
gören gözü, duyan kulağı için
bakarken, okurken, dinlerken
farkında olmadan incelen dünyanın kenarında
nasıl yazdıysa müziği, şiiri, heykeli

Sonra belki her şey değişir
algılar, çelişkiler, savaşlar
karakargalı toprakların ekinli geleceği
Marilyn Monroe bile değişir
saçları sararır mutluluk olur
asfalt yollar tekrar toprak olunca.

Tarh

bir yaşam alanı ev
toparladım
sessizlik
geriye kalan duvar
yaslandım
bir ben varım içinde
bir de ışığın tozları

hiçbir fazlalık yok başka
umut ya da umutsuzluk
çocukluk oyuncakları
ve merakın yalnızlığı
seviştiğimizi hatırlarız
kadınlarla
erkeklerle
sadece anılarla
gitmek
kucaklayıp bir yanlıştan payımızı

dil de bedel öder
en iyi düşünce de
kravaze ceket ya da
fil hortumu saçlar gibi
bir gün hayat
parlatır sıkın pabuçları
kapısını beklediğimiz
kumaş atlasları

çocuğum
her güzel sözcük
en çok gelecek hayal eder
mekanik bir keşfin adı olmayı
ya da baharın
bir olup otlarla
ağaçlarla
tutuşturacağı isyanı

o bitki esrardır
kitaptan hayata bulaşan masalım
bir yaprak öldüğü zaman
denizde
kocaman bir çukur açılır
ve çiçekleri görmeyen kuleler
daima şımartır

Yıldızlardan Söylem

gençtim
dergi takip ederdim
örtülü ödenekle edebiyat yapan
bir katır bile vardı içlerinde
ama Atay'ın duvarı yoktu
yani onlardan öğrenmedim
bir gün merak ettim
sarmaşıklar niye hep bana gülümsüyor diye
kaldırınca küstüm
ama önce ağladım
bir daha dergi satın almadım

mühendistim
tüm dersleri şiir sanan
bir öğretmendim
en doğuda bir köyde
bir ilkokulda
cumartesi bile şiirdi
hatta pazar bile:

midyenin kabuğuna yazın
ve denizin hafızasına güvenin çocuklar
onu açacak denizcinin güçlü parmaklarına
ya da incinin asaletini okuyacak
boyundaki göze güvenin çocuklar
biliyorum bunlar burada yok
o zaman hayal edin çocuklar

matematik de şiiirdi
hayat bilgisi de:

bir portakalımız
kırk elimiz olduğuna göre
ve sırtında havluyla dinlenen
şu tavşanı saymazsak dışarıda
sınıfta yirmi kişiyiz çocuklar
portakal sulu mu sulu
tavşan terli mi terli
kâğıt beyaz kalem sivri
portakalı soyun
dilimleri sayın
ve onu bize
en adil şekilde paylaştırın
ama sakın tavşanı atlamayın
bunlar burada yok mu
o zaman hayal edin çocuklar

hatta Őir bile Şiirdi:

biz okurken dũnya yuvarlandı
istediği Őivede canı istediği testide
dizlerimizin altında otsu çiçekler
baŐımızın ũstũnde balaban bulutlar
dilimiz ağızımızda bũyũyen esrar
yumduk gŕzlerimiz Şiir
atıık gŕzlerimiz Şiir

her Şey o kadar Şiirdi ki
kŕyũn imamıyla
alfabenin p harfi
ve alfabenin k harfi
bize çok kızdılar
biri Őikayet etti
diğer ũũ tehdit
gŕkte bakılmamıŐ yıldızlar varken
ve yerde basılmamıŐ onca mayın
her Şey nasıl bu kadar Şiir olabilirdi

efendim
işte ben
öğretmenlikten
vekil öğretmenliğe
böyle terfi ettim

entropiyle çelişen bir sendika
karın kente bağışı tenhalıkta
hemen koştu yardıma
telaşa gerek yok dedim
yazdığım şiiri gösterdim

Ankara'nın Bağları

Taşlar, bir oturun yerinize, iki dudak nefes alalım.
Duvarlar, kımıldamayın biraz, oğlumuzu koklayalım.
Köprüler, bırakın zıplamayı, bir çiçeğe sarılalım.
Bulutlar, kesin ağlamayı, günaydın diyelim
sabah güneşine, gece gel dolunaya, oynaşalım.
İki dakika durun da, yaşadığımızı anlayalım.

Bit yeniği, mit yeniği, it yeniği
tepeden tırnağa şaşmaz kötölük, akılları fikirleri
geçirdiler dişlerini ölkemin gırtlağına
ağaçtan, çiçekten, böcekten
kâğıttan, parktan, ipekten
emdikleri kan, tükürdükleri kan
vampirlik meslekleri.

Dedim ya bumerang, yarısı lümpen, yarısı kemik.
Ne şiir, ne resim, ne müzik: yakarmak için heykel.
Ankara'ya küsmüş, Sakarya'dan kaçmış dedeleri.
Güldürmeyin insanı, sandık mandık götürmez bunları.
Bize serhoşu olduğumuz, rakılı makılı bir düğün lazım.

Atatürk Bulvarı

Biz iyiyiz, güvendeyiz
Ölenler tanımadığımız insanlardı
Tanımadığımız kuşlardı
İki sokak köpeği, bir kedi
Birkaç akasya ağacı

Biz iyiyiz, güvendeyiz
Bizim değil çalan çan
Eriyen cam, yırtılan metal
Kavrulan toprak, tutuşan su
Bizim değil bu bulvar

Alışın diyorsunuz kıyımlara
Biz tavşan değiliz
Ne bombanıza, ne tipinize
Alışmayacağız.

... et eterno; et hoc potest facere in op
... et in unum non solum deo sed et op
... homo potest facere iniustitiam
... deum; et potest obedire deo,
... deo et offensam debet pati penam
... puniri ergo anima potest mereri
... per ipsa necesse est quod potest
... non potest fieri nisi anima sit
... ergo de necessitate sequit
... in homine est immortalis
... potest obligare sibi deum
... iustitiam et placitum deo
... anima facit iniuriam sibi deum
... ad penam et ad punitionem eter
... deo placitum et complacit
... nonem eternam quia non
... hoc non potest
... necesse est quod anima
... duret in eter
... in honore et laude
... fundat in honore et laude
... fundari in natu
... potest fundari in natu
... quasi edoc
... opera
... est: sunt re
... natura sua: co
... de natura sua: co
... libertas.
... in rubrica
... generalis.
... ideo vas
... fundamentum.
... operationibus
... suasmet opas
... potest cogno
... fundas
... regulam quod

T. clx.
xxi. 11.

T. lxxi.

Selamette

Nuh Naci Kişnişci'ye...

Kül tablasında tütüp duran sigaralar gibiyiz
Uzaktan bir sırta eriyormuş gibiyiz

Pişman ruhumuzda dansçı böcekler ürüyor
Böcekler sorumsuz ve temsili anıyı arıyor
Böcekler her adımda cumhurun başını buluyor

İki bin yıldır hep akşam oldu
Midemize gökyüzünün salyası doldu
Çürüdük, kurtlandık, kendimizden geçtik

Batsa da güneş kaybolduğumuzu anlasak hacı
Hava yapış yapış, hadi selamette, hayra karşı.

28 Ocak 2012 - 17 Nisan 2016
Ankara

Notlar

Sayfa

- 7 Fotoğraf: Justin Dingwall, "Portraits of a Sheep – Tv Dinner".
- 8 Gezi direnişi sırasında Kızılay'da çektiğim bir fotoğraf.
- 10 Fotoğraf: Leonard Freed, "Industrial Town", Batı Almanya, 1965.
- 14 Fotoğraf: Ernst Haas, "Lonely Marilyn", 1960.
- 15 Şiirdeki epigraf: Walter Pater, *The Renaissance, Studies in Art and Poetry*. Alıntılıandığı yer: Frederic Tuten, *Uzun Yürüyüşte Mao'nun Maceraları*, s. 100 (İstanbul: Jaguar Kitap, 2014).
- 18 James Joyce'un 1922 civarında çekilmiş bir fotoğrafı.
- 22 Fotoğraf: "Reading Giovanni Battista Niccolini", National Gallery of Art (Washington, DC).
- 26 Fotoğraf: Franz Hubmann, "Unusual plant transport in Vienna-Döbling", 1954.
- 30 Fotoğraf: Robert Doisneau, "Les Hélicoptères", 1972.
- 31 Şiirdeki epigraf: Shakespeare, "Henry V". Alıntılıandığı yer: James Bamford, *Sırlar Evreni*, s. 430 (Ankara: Dost Kitabevi Yayınları, 2009).
- 34 Fotoğraf: Yakov Rumkin, "Paratroopers over Moscow", 1940'lar.
- 38 Sadece İspanyol bir sanatçıya ait olduğunu bildiğim fotoğraf sanki Türkiye'nin yakın geçmişini anlatıyor.
- 40 Fotoğraf: Robert Doisneau, "Die Hölle", 1952.
- 42 Fotoğraf: Hans Bellmer, "Self Portrait with the Doll", 1934.
- 50 Fotoğraf: André Kertész, "Satiric Dancer", 1926.
- 54 Fotoğraf: "Polar Bear", (internette).
- 62 Fotoğraf: William Vanderson, "Hitler Mask", 1930'lar.
- 68 Fotoğraf: Louis Stettner, "Twin Towers", 1979.

- 69 Şiirdeki epigraf: Lavinia Greenlaw, *Night Photography*, s. 29, "Galileo's Wife" şiirinden alıntı (Londra: Faber and Faber, 1993).
- 73 Şiirdeki *italik* dizeler: Lavinia Greenlaw, *Night Photography*, s. 30, "Galileo's Wife" şiirinden alıntı (Londra: Faber and Faber, 1993).
- 76 Fotoğraf: Ashley Potter of Ashley Potter Photography (Spokane, WA). Bu harikulade fotoğrafı kullanmama izin verdiği için Ashley Potter'a sonsuz teşekkürler.
- 78 Fotoğraf: Eve Arnold, "Marylin Monroe, James Joyce'un *Ulysses*'ini okuyor", 1955.
- 82 Fotoğraf: William Vanderson, "Comrade Panikovski swan forgot! Take swan asks you to go!", 1936.
- 88 Fotoğraf: 1950'lerin sonları ve 60'ların başları. Büyük sanatçı Saul Steinberg ile fotoğraf sanatçısı Inge Morath, "Saul Steinberg Maske Serisi" adlı bir projede birlikte çalıştılar. Steinberg kesekâğıdından maskeleri yaptı ve taktı, Morath da arkadaşının fotoğraflarını çekti.
- 89 Şiir: Muzaffer Yaşar'ı ve onun öyküsünü bana şair Selami Karabulut anlattı. "Yıldızlardan Söylem" şairin yayımlanmış tek kitabının adıdır.
- 94 Fotoğraf: Bu künyesiz eski fotoğrafa 31 Ocak 2014 günü internette rastladım.
- 95 Şiir: 10 Ekim (2015) Ankara kıyımı üzerine yazılmıştır.
- 98 Fotoğraf: François Tuefferd, "La ronde", 1938.
- 99 Şiir: 13 Mart (2016) Ankara kıyımına adanmıştır.
- 100 Fotoğraf: André Kertész, "Bug and Book", New York 1969.

Kar K r  Türkiye

 ş y nce namluya bol gelen fişek  z lme
senin de evsafın biraz pirinç biraz nitrogliserin
şiiirden söz edip aştan söz etmeyen et
çiğ kalacak ne güzel gökteki cephanelik

günlerdir kar yağıyor
yoksa Tanrı mı evleniyor

cam çalılar şeytanın tırnakları horlayan aylar
esneyen kardan adam buzdan kadınlar
cin resimleri kedi iskeletleri boş ahırlar
savcılık bu havada çok pirim yapıyor
izdike  r yor müşahit kestaneler

kemiğini giyinmiş dilini sarkıtmış
yürüyor köpeklerin okuttuğu duada

adalet hatunun şusu özgürlük dayının busu

